

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **Česká republika - Česká správa sociálního zabezpečení**, IČ: 00006963, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5 - Smíchov, proti žalované: **GARANT LOGISTIK, s. r. o.**, IČ: 25519611, se sídlem Zvonařka 408/16, Brno, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 10. 2010, č. j. 36 Ad 28/2010 - 5,

takto:

I. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 10. 2010, č. j. 36 Ad 28/2010 - 5, **se zrušuje.**

II. Žalobkyni **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Návrhem ze dne 6. 10. 2010, podaným téhož dne u Krajského soudu v Brně, nazvaným „*Návrh na zaplacení 1.050 Kč*“, se žalobkyně domáhala vydání rozsudku, jímž by soud uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku ve výši 1050 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Svůj nárok odůvodňovala tím, že jí byla způsobena škoda, neboť Městská správa sociálního zabezpečení Brno - na základě chybného údaje poskytnutého žalovanou - vyplatila zaměstnankyni žalované L. K. (B.), bytem B. 87, Z., při její pracovní neschopnosti nemocenské v částce vyšší, než správně náležela, čímž vznikl přeplatek na této dávce ve výši 1050 Kč.

Společně s citovanou žalobou předložila žalobkyně soudu podání ze dne 6. 10. 2010, označené „*Žaloba na náhradu škody, způsobené České republice - České správě sociálního zabezpečení*“. V textu tohoto podání žalobkyně uvedla: „*V příloze postupujeme spolu se*

spisovým materiálem žalobu na náhradu škody, způsobené České republice - České správě sociálního zabezpečení malou organizací GARANT LOGISTIC, s. r. o., Zvonařka 408/19, 617 00 Brno, IČ : 25519611.“

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 27. 10. 2010, č. j. 36 Ad 28/2010 - 5, návrh odmítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění soud citoval ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a uvedl, že z obsahu žaloby a připojeného správního spisu vyplývá, že žalobkyně v předmětné věci nevydala žádné rozhodnutí, které by se mohlo stát předmětem přezkumného řízení. Z obsahu petitu vyplývá, že má být žalované uložena povinnost zaplatit náhradu škody ve výši 1050 Kč. Krajský soud shledal, že není založena věcná příslušnost soudu ve správním soudnictví, a proto podle § 46 odst. 2 s. ř. s. návrh odmítl a žalobkyni poučil, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu k Městskému soudu v Brně.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Namítala, že se svou žalobou ze dne 6. 10. 2010 domáhala svého nároku nikoli v rámci řízení podle soudního řádu správního, ale ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), kdy podle § 9 odst. 2 písm. d) tohoto zákona krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně. Stěžovatelka podotkla, že Krajský soud v Brně v minulosti běžně žalobní nároky v obdobných věcech přijímal a v meritu věci rozhodoval. Uzavřela, že napadené usnesení považuje za nezákonné, a navrhla, aby je Nejvyšší správní soud zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužila.

Dne 3. 3. 2011 byl spis krajského soudu předložen Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přípustnou a přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

V textu kasační stížnosti stěžovatelka uvedla, že ji podala z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle kterého *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.*

Z obsahu soudního spisu je zřejmé, že stěžovatelka podala dne 6. 10. 2010 u Krajského soudu v Brně návrh adresovaný Krajskému soudu v Brně a tímto návrhem směřujícím proti obchodní společnosti se domáhala zaplacení částky 1050 Kč z titulu náhrady škody, kterou způsobila žalovaná státu nesprávným postupem při provádění nemocenského pojištění. Žalovaná poskytla Městské správě sociálního zabezpečení Brno chybné údaje a v důsledku toho vznikl přeplatek na dávce nemocenského pojištění ve výši požadované stěžovatelkou.

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 29 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, *krajské soudy*

a) rozhodují v případech stanovených zákony o řízení před soudy jako soudy druhého stupně ve věcech, v nichž rozhodovaly v prvním stupni okresní soudy, které patří do jejich obvodu,

b) rozhodují v případech stanovených zákony o řízení před soudy jako soudy prvního stupně,

c) rozhodují ve věcech správního soudnictví v případech stanovených zákonem,

d) rozhodují v dalších zákonem stanovených případech.

Citované ustanovení obecně vymezuje kompetence krajských soudů, které jsou věcně příslušné rozhodovat jak ve správním soudnictví (srov. § 7 odst. 1 s. ř. s.), tak v občanském soudním řízení (srov. § 9 odst. 2, 3 a 4 o. s. ř.). Skutečnost, že byl návrh podán u krajského soudu, proto zdaleka nepostačuje pro závěr, že se jedná o věc adresovanou soudu rozhodujícímu ve správním soudnictví; k tomu je nezbytné posoudit obsah návrhu.

Podle § 2 s. ř. s. *ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.*

Podle § 4 odst. 1 s. ř. s. *soudy ve správním soudnictví rozhodují o*

a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán"),

b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu,

c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu,

d) kompetenčních žalobách.

Podle odst. 2 téhož ustanovení *ve správním soudnictví dále soudy rozhodují*

a) ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda,

b) ve věcech politických stran a politických hnutí,

c) o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem.

Nejvyšší správní soud shledal, že z označení i z obsahu návrhu stěžovatelky ze dne 6. 10. 2010 je zcela evidentní, že stěžovatelka vůbec neměla v úmyslu zahájit řízení ve správním soudnictví. Ke stejnému závěru vede též obsah průvodního podání ze dne 6. 10. 2010 a označení účastníků řízení, když žádná ze stran sporu není správním orgánem ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatelka podala žalobu na plnění podle § 80 písm. b) o. s. ř. a navrhovala, aby soud uložil žalované povinnost zaplatit částku ve výši 1050 Kč odpovídající přeplatku na

dávce nemocenského pojištění. K projednání a rozhodnutí o takovém návrhu je podle § 9 odst. 2 písm. d) o. s. ř. věcně příslušný krajský soud.

Podle § 9 odst. 2 písm. d) o. s. ř. totiž *krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech o vzájemném vypořádání přeplatku na dávce nemocenského pojištění vyplacené neprávem nebo ve vyšší částce a ve sporech o vzájemném vypořádání regresní náhrady zaplacené v důsledku vzniku nároku na dávku nemocenského pojištění.*

Stěžovatelka tedy svůj návrh adresovala Krajskému soudu v Brně, který je věcně a místně příslušný o něm rozhodnout.

Administrativním pochybením při zapisování nového nápadu na Krajském soudu v Brně byla věc přidělena senátu rozhodujícímu ve správním soudnictví, který nedisponuje pravomocí činit v této věci jakékoliv úkony. Jeho pravomoc totiž vychází z § 1 s. ř. s., podle kterého *tento zákon upravuje*

a) pravomoc a příslušnost soudů jednajících a rozhodujících ve správním soudnictví a některé otázky organizace soudů a postavení soudců,

b) postup soudů, účastníků řízení (dále jen „účastník“) a dalších osob ve správním soudnictví.

Stěžovatelka však svým podáním neiniciovala řízení ve správním soudnictví, ale občanské soudní řízení. Krajský soud v Brně proto pochybil, pokud postupoval podle soudního řádu správního, ačkoliv návrh stěžovatelky do působnosti tohoto předpisu zcela evidentně nespadá.

Specializovaný senát, jemuž byl návrh stěžovatelky předložen, měl tento návrh po prostudování neformální cestou vrátit k přidělení příslušnému senátu Krajského soudu v Brně. Jiný postup není možný, neboť pravomoc specializovaného senátu krajského soudu rozhodujícího ve správním soudnictví činit jakákoliv (tedy i procesní) rozhodnutí nemůže být založena návrhem na zahájení občanského soudního řízení podaným u soudu k tomu věcně a místně příslušného.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že dojde-li senátu či samosoudci krajského soudu specializovanému na správní soudnictví návrh na zahájení občanského soudního řízení, k jehož projednání a rozhodnutí je věcně a místně příslušný tentýž krajský soud, specializovaný senát či samosoudce takový návrh neformální cestou vrátí k přidělení příslušnému senátu krajského soudu, neboť není oprávněn o takovém návrhu rozhodovat.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud napadené usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 10. 2010, č. j. 36 Ad 28/2010 - 5, pro nezákonnost zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu postupu, tedy k přidělení návrhu stěžovatelky senátu příslušnému rozhodovat věci v občanském soudním řízení.

Podle § 110 odst. 2 věta první s. ř. s., *zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.*

V projednávané věci nevrátil Nejvyšší správní soud věc krajskému soudu k dalšímu řízení, neboť krajský soud ve správním soudnictví není oprávněn další řízení vést a nebude vydávat ani nové rozhodnutí. Nejvyšší správní soud proto o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl sám. Vzhledem k tomu, že řízení ve správním soudnictví vůbec nemělo být vedeno a úspěch stěžovatelky v této věci, který pramení z pochybení krajského soudu, nelze současně považovat za neúspěch žalované, Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona vyslovil, že žalobkyni se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. června 2011

JUDr. Marie
Turková
předsedkyně senátu